

Pleidleisiau a Thrafodion – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:

Y Siambr – Y Senedd

Dyddiad y cyfarfod:

Dydd Mawrth, 27 Tachwedd 2018

Amser y cyfarfod: 13.30

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar [Senedd TV](#) yn:

<http://senedd.tv/cy/5367>

173

1 Cwestiynau i'r Prif Weinidog

Dechreuodd yr eitem am 13.30

O dan Reol Sefydlog 12.58, roedd Arweinydd y Tŷ yn ateb cwestiynau ar ran y Prif Weinidog.

Gofynnwyd cwestiynau 1–3 a 5–8. Tynnwyd cwestiwn 4 yn ôl. Gwahoddodd y Llywydd arweinwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i Arweinydd y Tŷ ar ôl cwestiwn 2.

2 Datganiad a Chyhoeddiad Busnes

Dechreuodd yr eitem am 14.15

3 Datganiad gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Lywodraeth Leol a Gwasanaethau Cyhoeddus: Y diweddaraf am Gynllun Cyflawni Ein Cymoedd, Ein Dyfodol

Dechreuodd yr eitem am 14.37

4 Datganiad gan Arweinydd y Tŷ a'r Prif Chwip: Y diweddaraf am Weithredu'r Ddeddf Trais yn erbyn Menywod, Cam–drin Domestig a Thrais Rhywiol (Cymru)

Dechreuodd yr eitem am 15.14

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

5 Dadl: "Astudiaeth Ddichonoldeb i Oriol Gelf Gyfoes i Gymru" ac "Astudiaeth Ddichonoldeb i Amgueddfa Chwaraeon i Gymru"

Dechreuodd yr eitem am 15.51

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

NDM6873 [Julie James \(Gorllewin Abertawe\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi cyhoeddi'r astudiaethau dichonoldeb ar "Oriol Gelf Gyfoes Genedlaethol i Gymru – Astudiaeth Ddichonoldeb" ac "Amgueddfa Chwaraeon i Gymru – Astudiaeth Ddichonoldeb".
2. Yn croesawu'r dadansoddi a'r argymhellion yn y ddau adroddiad, ynghyd â'r cyfleoedd a'r heriau sydd ynghlwm wrthynt.
3. Yn cydnabod bod gofyn gwneud rhagor o waith cyn y gall penderfyniadau gael eu gwneud ynghylch camau gweithredu yn y dyfodol.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 – [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Dileu pwyntiau 2 a 3 a rhoi yn eu lle:

Yn cydnabod gwerth y dadansoddiad a ddarparwyd yn y ddau adroddiad fel sail ar gyfer ymgysylltu cyhoeddus helaeth;

Yn croesawu'r argymhellion ar gyfer paneli arbenigol i wella sut y caiff treftadaeth chwaraeon a chelfyddydol Cymru ei chydabod a'i diogelu.

Yn credu bod yn rhaid i benderfyniadau ar weithredu yn y dyfodol adlewyrchu uchelgais i greu rhywbeth ffres ac sy'n arwain y byd.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
12	0	36	48

Gwrthodwyd gwelliant 1.

Gwelliant 2 – [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Ychwanegu ar ôl pwynt 2:

Yn croesawu'r argymhelliad y dylid sefydlu Amgueddfa Bêl-droed Genedlaethol yn Wrecsam.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 2:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
47	0	0	47

Derbyniwyd gwelliant 2.

Gwelliant 3 – [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ôl pwynt 2:

Yn galw ar Lywodraeth Cymru i ymrwymo i weithredu argymhellion craidd yr adroddiad, 'Oriol Gelf Gyfoes Genedlaethol i Gymru – Astudiaeth Dichonoldeb', yn eu cyfanrwydd, gan gynnwys adeiladu pencadlys cenedlaethol parhaol ar gyfer Oriol Gelf Gyfoes i Gymru.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 3:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
10	10	28	48

Gwrthodwyd gwelliant 3.

Gwelliant 4 – [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ôl pwynt 3:

Yn croesawu'r argymhelliad y dylid gweithio tuag at adeiladu pencadlys cenedlaethol parhaol ar gyfer Oriol Gelf Gyfoes i Gymru.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 4:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
---------	--------	----------	----------

38	10	0	48
----	----	---	----

Derbyniwyd gwelliant 4.

Gwelliant 5 – [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ôl pwynt 3:

Yn galw ar i Lywodraeth Cymru ymrwymo i weithredu argymhelliad canolog yr adroddiad, 'Amgueddfa Chwaraeon i Gymru – Astudiaeth Ddichonoldeb', y dylid creu amgueddfa bêl-droed genedlaethol yn Wrecsam

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 5:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
20	0	28	48

Gwrthodwyd gwelliant 5.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig fel y'i diwygiwyd:

NDM6873 [Julie James \(Gorllewin Abertawe\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi cyhoeddi'r astudiaethau dichonoldeb ar "Oriol Gelf Gyfoes Genedlaethol i Gymru – Astudiaeth Ddichonoldeb" ac "Amgueddfa Chwaraeon i Gymru – Astudiaeth Ddichonoldeb".
2. Yn croesawu'r dadansoddi a'r argymhellion yn y ddau adroddiad, ynghyd â'r cyfleoedd a'r heriau sydd ynghlwm wrthynt.
3. Yn cydnabod bod gofyn gwneud rhagor o waith cyn y gall penderfyniadau gael eu gwneud ynghylch camau gweithredu yn y dyfodol.
4. Yn croesawu'r argymhelliad y dylid sefydlu Amgueddfa Bêl-droed Genedlaethol yn Wrecsam.
5. Yn croesawu'r argymhelliad y dylid gweithio tuag at adeiladu pencadlys cenedlaethol parhaol ar gyfer Oriol Gelf Gyfoes i Gymru.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
37	10	1	48

Derbyniwyd y cynnig fel y'i diwygiwyd.

6 Dadl y Ceidwadwyr Cymreig – Awdurdodau Lleol

Dechreuodd yr eitem am 16.30

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM6875 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn cydnabod y rôl bwysig a chwaraeir gan awdurdodau lleol wrth ddarparu gwasanaethau cyhoeddus ledled Cymru.
2. Yn cydnabod yr heriau ariannu y mae awdurdodau lleol yn eu hwynebu yng Nghymru ar hyn o bryd.
3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i:
 - a) adolygu a chynyddu'r setliad llywodraeth leol ar gyfer 2019–20; a
 - b) comisiynu adolygiad annibynnol o fformiwla ariannu llywodraeth leol Cymru.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
13	0	35	48

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 – [Julie James \(Gorllewin Abertawe\)](#)

Dileu popeth ar ôl 2 a rhoi yn ei le:

Yn croesawu'r pecyn o gynigion ariannu ychwanegol ar gyfer llywodraeth leol i wella'r grant cynnal refeniw yn 2019–20, er mwyn mynd i'r afael â'r pwysau wrth inni wynebu nawfed flwyddyn polisi cyni Llywodraeth y DU.

Yn nodi bod Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru'n cefnogi'r cyhoeddiad fel cam arwyddocaol ymlaen sy'n dangos ymdrech ar y cyd i wrthbwysu effaith cyni yng Nghymru.

Yn nodi bod y setliad llywodraeth leol yn cael ei ddsbarthu drwy fformiwla gan ddefnyddio bron i 70 o ddangosyddion penodol, y cytunwyd arnynt gyda llywodraeth leol, dan oruchwyliaeth arbenigwyr annibynnol, ac yn seiliedig ar yr angen cymharol i wario a'r gallu cymharol i godi incwm yn lleol.

[Os derbynnir gwelliant 1, caiff gwelliant 3 ei ddad-ddethol]

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
29	0	19	48

Derbyniwyd gwelliant 1.

Gwelliant 2 – [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ôl pwynt 2:

Yn gresynu bod y cyllid ychwanegol gan Lywodraeth Cymru ar gyfer llywodraeth leol yng Nghymru a gyhoeddwyd yn ddiweddar ddim ond ar gael o ganlyniad i'r arian canlyniadol o ddatganiad hydref Llywodraeth y DU.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 2:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
47	0	1	48

Derbyniwyd gwelliant 2.

Gan fod gwelliant 1 wedi'i dderbyn, cafodd gwelliant 3 ei ddad-ddethol.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig fel y'i diwygiwyd:

NDM6875 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn cydnabod y rôl bwysig a chwaraeir gan awdurdodau lleol wrth ddarparu gwasanaethau cyhoeddus ledled Cymru.
2. Yn cydnabod yr heriau ariannu y mae awdurdodau lleol yn eu hwynebu yng Nghymru ar hyn o bryd.
3. Yn gresynu bod y cyllid ychwanegol gan Lywodraeth Cymru ar gyfer llywodraeth leol yng Nghymru a gyhoeddwyd yn ddiweddar ddim ond ar gael o ganlyniad i'r arian canlyniadol o ddatganiad hydref Llywodraeth y DU.
4. Yn croesawu'r pecyn o gynigion ariannu ychwanegol ar gyfer llywodraeth leol i wella'r grant cynnal refeniw yn 2019–20, er mwyn mynd i'r afael â'r pwysau wrth inni wynebu nawfed flwyddyn polisi cyni Llywodraeth y DU.
5. Yn nodi bod Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru'n cefnogi'r cyhoeddiad fel cam arwyddocaol ymlaen sy'n dangos ymdrech ar y cyd i wrthbwysu effaith cyni yng Nghymru.
6. Yn nodi bod y setliad llywodraeth leol yn cael ei ddsbarthu drwy fformiwla gan ddefnyddio bron i 70 o ddangosyddion penodol, y cytunwyd arnynt gyda llywodraeth leol, dan oruchwyliaeth arbenigwyr annibynnol, ac yn seiliedig ar yr angen cymharol i wario a'r gallu cymharol i godi incwm yn lleol.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
34	1	13	48

Derbyniwyd y cynnig fel y'i diwygiwyd.

7 Dadl Plaid Cymru – Tlodi

Dechreuodd yr eitem am 17.36

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM6874 [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi'r datganiad gan rapporteur arbennig y Cenhedloedd Unedig ar hawliau dynol a thlodi eithafol yn sgil ei ymweliad â'r Deyrnas Unedig.

2. Yn gresynu at ganfyddiadau'r adroddiad:

a) bod newidiadau i nawdd cymdeithasol wedi cael effaith anghymesur ar fenywod, plant a phobl anabl;

b) bod gan Gymru'r gyfradd tlodi cymharol uchaf yn y Deyrnas Unedig;

c) nad oes gan Lywodraeth Cymru ffocws strategol ar fynd i'r afael â thlodi, heb ddangosyddion a thargedau perfformiad clir i fesur cynnydd ac effaith;

d) bod anallu Llywodraeth Cymru i gyflwyno hyblygrwydd wrth weinyddu credyd cynhwysol, yn wahanol i Lywodraeth yr Alban, yn gwaethygu'r achosion strwythurol sydd y tu ôl i'r cynnydd mewn tlodi, cysgu allan a digartrefedd; a

e) bod tlodi yn ddewis gwleidyddol.

3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i:

a) ceisio'r pwerau i gyflwyno hyblygrwydd o'r fath wrth weinyddu credyd cynhwysol; a

b) cyhoeddi cynllun cadarn ac ystyrlon i fynd i'r afael â thlodi sy'n cynnwys dangosyddion a thargedau perfformiad clir i fesur cynnydd ac effaith.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
8	2	38	48

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 – [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Dileu popeth a rhoi yn ei le:

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi'r camau y mae Llywodraeth y DU wedi'u cymryd i fynd i'r afael â phryderon ynghylch rhoi credyd cynhwysol ar waith.
2. Yn nodi, yn ôl canfyddiadau adroddiad y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol, 'A yw Cymru'n Decach?', fod tlodi ac amddifadedd yn uwch yng Nghymru nag yng ngwledydd eraill Prydain, mai Cymru yw'r genedl leiaf cynhyrchiol yn y DU, a bod enillion fesul awr canolrifol yng Nghymru yn is nag yn Lloegr a'r Alban.
3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i gyhoeddi cynllun cadarn ac ystyrlon i fynd i'r afael â thlodi sy'n cynnwys dangosyddion a thargedau perfformiad clir i fesur cynnydd ac effaith.

[Os derbynnir gwelliant 1, caiff gwelliant 2 ei ddad-ddethol]

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
10	2	36	48

Gwrthodwyd gwelliant 1.

Gwelliant 2 – [Julie James \(Gorllewin Abertawe\)](#)

Dileu popeth ar ôl pwynt 1 a rhoi yn ei le:

Yn derbyn canfyddiadau'r adroddiad:

- a) bod costau cyni wedi'u hysgwyddo i raddau annheg gan bobl dlawd, menywod, lleiafrifoedd ethnig, plant, rhieni sengl a phobl anabl;
- b) mai Cymru sydd â'r gyfradd tlodi cymharol uchaf yn y Deyrnas Unedig;
- c) bod y gweinyddiaethau datganoledig wedi ceisio lliniaru effeithiau gwaethaf cyni, a hynny er gwaethaf dioddef gostyngiadau sylweddol yn eu cyllid grant bloc; a
- d) ei bod yn "warthus" bod rhaid i genhedloedd datganoledig wario arian i ddiogelu pobl rhag polisïau Llywodraeth y Deyrnas Unedig.

Yn croesawu ffocws Llywodraeth Cymru ar drechu tlodi, a'i galwadau parhaus ar Lywodraeth y Deyrnas Unedig i fynd i'r afael â diffygion niferus Credyd Cynhwysol.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 2:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
28	0	20	48

Derbyniwyd gwelliant 2.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig fel y'i diwygiwyd:

NDM6874 [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi'r datganiad gan rapporteur arbennig y Cenhedloedd Unedig ar hawliau dynol a thlodi eithafol yn sgil ei ymweliad â'r Deyrnas Unedig.

2. Yn derbyn canfyddiadau'r adroddiad:

a) bod costau cyni wedi'u hysgwyddo i raddau annheg gan bobl dlawd, menywod, lleiafrifoedd ethnig, plant, rhieni sengl a phobl anabl;

b) mai Cymru sydd â'r gyfradd tlodi cymharol uchaf yn y Deyrnas Unedig;

c) bod y gweinyddiaethau datganoledig wedi ceisio lliniaru effeithiau gwaethaf cyni, a hynny er gwaethaf dioddef gostyngiadau sylweddol yn eu cyllid grant bloc; a

d) ei bod yn "warthus" bod rhaid i genhedloedd datganoledig wario arian i ddiogelu pobl rhag polisïau Llywodraeth y Deyrnas Unedig.

3. Yn croesawu ffocws Llywodraeth Cymru ar drechu tlodi, a'i galwadau parhaus ar Lywodraeth y Deyrnas Unedig i fynd i'r afael â diffygion niferus Credyd Cynhwysol.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
28	2	18	48

Derbyniwyd y cynnig fel y'i diwygiwyd.

8 Cyfnod pleidleisio

Dechreuodd yr eitem am 18.37

Daeth y cyfarfod i ben am 18.44

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Cynulliad am 13.30, Dydd Mercher, 28 Tachwedd 2018